

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 51/2014(2)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 6 Απριλίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσσαυγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **κανονισμών 21(5), 21(6) και 22(1)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν:

Άρθρο 29(1): *Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.*

Κανονισμός 21.-(5): *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που ακολουθούν.*

Κανονισμός 21.-(6): *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

Κανονισμός 22.-(1): *Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –*

*(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·
(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·
(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:*

- (i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·*
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·*
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·*
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·*
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.*

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **4.2.2016** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-4:

1. Στις **18.10.2014**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 20:20** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό το πρόγραμμα «**Την Τύχη Μου Μέσα**», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε οπτικό υλικό που **ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **Άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014.

Συγκεκριμένα, στο εν λόγω επεισόδιο, ο αρχηγός της αστυνομίας ο οποίος φέρεται να είναι και ο εγκέφαλος σειράς εγκλημάτων του υποκόσμου, δολοφονεί εν ψυχρώ με το περίστροφό του έναν εκ των συνεργατών του, παρουσία ενός μπράβου του και ενός απαχθέντα. Η συγκεκριμένη σκηνή, διάρκειας ενός λεπτού και τριάντα δευτερολέπτων ολοκληρώνεται με τον απαχθέντα να κοιτάζει τον αρχηγό έκπληκτος, που προτίμησε να σκοτώσει τον μπράβο του αντί τον ίδιο.

2. Στις **18.10.2014**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 20:20** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό το πρόγραμμα «**Την Τύχη Μου Μέσα**», το οποίο έφερε την οπτική και ακουστική προειδοποίηση (**K**), κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε οπτικό υλικό **χωρίς ο σταθμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν**, κατά παράβαση του Κανονισμού **21(5)** των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **18.10.2014**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 20:20** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό το πρόγραμμα «**Την Τύχη Μου Μέσα**», το οποίο έφερε την οπτική και ακουστική προειδοποίηση (**K**), κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε οπτικό υλικό **χωρίς ο σταθμός να εξασφαλίσει όπως τα προγράμματα που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του Κανονισμού **21(6)** των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **18.10.2014**, μεταξύ των ωρών **18:40 – 19:30** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό το πρόγραμμα «**Την Τύχη Μου Μέσα**». Το εν λόγω επεισόδιο περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους, με αποτέλεσμα **η οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K) που δόθηκε από τον οργανισμό να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του**, κατά παράβαση του Κανονισμού **22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου – Νομικού Συμβούλου του κ. Κώστα Κατσαρού, **ημερομ.18.3.2016, (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, ενημέρωσε την Αρχή πως ο τηλεοπτικός οργανισμός **MEGA** εμμένει στις απόψεις του όπως αυτές υποβλήθηκαν προς την Αρχή στην επιστολή ημερομηνίας **22.12.2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων/ θέσεων/ ισχυρισμών του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του σχετικού προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **18.10.2014**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 20:20** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό το πρόγραμμα «**Την Τύχη Μου Μέσα**», το οποίο:

- περιείχε οπτικό υλικό που **ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **Άρθρου 29(1)** των πιο πάνω Νόμων.
- περιείχε οπτικό υλικό **χωρίς ο σταθμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του**, κατά παράβαση του Κανονισμού **21(5)** των πιο πάνω Κανονισμών.
- περιείχε οπτικό υλικό **χωρίς ο σταθμός να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση των πιο πάνω Κανονισμών.
- περιείχε οπτικό υλικό **ακατάλληλο για ανηλίκους, με αποτέλεσμα η οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ) που δόθηκε από τον οργανισμό να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του**, κατά παράβαση των πιο πάνω Κανονισμών.

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στη σελίδα 4 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις θέσεις του οργανισμού, όπως διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομ. **22.12.2014**, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «Εν πρώτοις αναφέρω ότι με μια απλή ανάγνωσηεύκολα συνάγεται ότι ο σκοπός του νομοθέτη... δεν ήταν να εξισώσει και να ταυτίσει όλες τις ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.. ουσιαστικά ο νομοθέτης αποσκοπεί να προβεί στην θεμελιώδη διάκριση ... Η παράθεση της λέξεως «σοβαρά» δέον όπως της δοθεί σημαίνουσα βαρύτητα, η οποία να είναι ξεκάθαρα επιβλαβής για την υγεία των ανηλίκων ... Εισηγούμαι δε ότι ...πρέπει να ερμηνεύονται βάσει ... της σημερινής πραγματικότητας.» (σελ. 2 & 3), η Αρχή αναφέρει ότι, η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν **σκηνές βίας**, ερωτικές σκηνές, λεκτικό υλικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η προστασία των ανηλίκων είναι αδιαπραγμάτευτο θέμα για την Αρχή . Σκηνές, οι οποίες ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική και την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων απαγορεύονται από τη Νομοθεσία ανεξαρτήτως του μεγέθους «της ζημιάς» που ενδεχομένως να προκαλέσουν σε ένα ανήλικο τηλεθεατή. Σκοπός του νομοθέτη είναι να προστατεύσει τα παιδιά από ακατάλληλο για αυτά οπτικοακουστικό υλικό, είτε αυτό θα βλάψει τη σωματική, την πνευματική και την ηθική ανάπτυξη τους στο μέγιστο είτε στο ελάχιστο. Εν πάση περιπτώσει, στην προκειμένη περίπτωση μια σκηνή εν ψυχρώ δολοφονίας ενός άντρα, **εντός οικογενειακής ζώνης**, λαμβανομένων υπόψη και των σύγχρονων κοινωνικών αντιλήψεων, δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί μια σκηνή, η

οποία ενδέχεται να βλάψει τη σωματική, την πνευματική και την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και μάλιστα σοβαρά.

Το γεγονός ότι η σειρά, παρουσίαζε και παρουσιάζει μεγάλη επιτυχία και τυγχάνει ευρείας αποδοχής από το κοινό, όπως αναφέρεται στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. **22.12.2014** (σελ. 3 & 4), δεν αναιρεί τυχόν παραβάσεις της Νομοθεσίας από μέρους του οργανισμού. Αντίθετα, υποδεικνύει ότι είναι δυνατό περισσότερα παιδιά να εκτίθενται σε τυχόν ζημιογόνες σκηνές.

Η Αρχή δεν αποδέχεται την πρόταση του δικηγόρου του οργανισμού όπως εξετάσει το σύνολο της πλοκής του εν λόγω επεισοδίου και όπως δεν επικεντρωθεί στην επίμαχη σκηνή ως αποκομμένη από το σύνολο. Υπενθυμίζεται ότι οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 μέχρι 2014, καθώς επίσης οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) αναφέρονται ρητά σε παραβάσεις που λαμβάνουν χώρα σε **σκηνές**. Ως εκ τούτου, η Αρχή δεν δύναται να παρακάμπτει βίαιες σκηνές, ακόμη κι αν το επεισόδιο θεωρείται κωμικό στο σύνολό του.

Όσον αφορά την άποψη του οργανισμού ότι «είναι με τελείως διαφορετική ματιά που ο θεατής βλέπει μια σκηνή ενταγμένη σε ένα πλαίσιο κωμικής μυθοπλασίας από ότι π.χ. σε ένα δελτίο ειδήσεων ή έστω μια ταινία δράσης», η Αρχή σημειώνει πως στο συγκεκριμένο επεισόδιο η εν ψυχρώ δολοφονία δεν έλαβε χώρα εν είδει χιούμορ, αντιθέτως συνέβη σε ιστορία που διαδραματίζεται και εξελίσσεται παράλληλα με την κωμική ιστορία των τριών πρωταγωνιστών, και η οποία δεν χαρακτηρίζεται από κωμικότητα στο σενάριο. Ως εκ τούτου, η Αρχή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σκηνή δεν μπορεί να ιδωθεί κατ' ουδένα λόγο αποσπασματικά από το σύνολο του επεισοδίου. Επιπλέον, οι συγκεκριμένες πρόνοιες της Νομοθεσίας αναφέρονται στα παιδιά, που δεν έχουν την ίδια αντίληψη με τους ενήλικες για το σύνολο της σειράς ή των επιμέρους σκηνών.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δεν αποδέχεται ότι η σκηνή δολοφονίας ενός ανθρώπου μπορεί να ερμηνευθεί ως διακωμώδηση, ως η θέση του οργανισμού. Αντιθέτως, η Αρχή κρίνει ότι ο πυροβολισμός ενός ανθρώπου από μικρή απόσταση, πληροί τον ορισμό της αδικαιολόγητης βίας όπως αυτή προβλέπεται από το Άρθρο **29(1)** του Νόμου. Εάν ο οργανισμός θεωρεί ότι αυτές οι σκηνές αποτελούν βασικό κορμό ακόμη και μιας κωμικής σειράς και δεν μπορούν να αποφευχθούν, τότε θα πρέπει η σκηνοθετική προσέγγιση να είναι τέτοια, ώστε οποιαδήποτε προβολή βίας να είναι ελάχιστη και δικαιολογημένη στα πλαίσια του σεναρίου.

Σχετικά με τη θέση του οργανισμού ότι η Αρχή στην ερμηνεία του κανόνα δικαίου του άρθρου **29(1)**, δεν έλαβε υπόψη τις ορθές αρχές του διοικητικού δικαίου και δη την αρχή της αναλογικότητας, η Αρχή θα ήθελε να υπενθυμίσει στον οργανισμό ότι όλες οι αποφάσεις της λαμβάνονται στο πλαίσιο αξιολόγησης όλων των ενόπιόν της στοιχείων, ήτοι τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια της εκάστοτε σκηνής. Στη συγκεκριμένη απόφαση κρίνεται ότι μια εν ψυχρώ δολοφονία δεν θα μπορούσε να παρά να κριθεί ως σκηνή αδικαιολόγητης βίας και κατ' επέκταση, ακατάλληλη για ανηλίκους.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι « η σκηνή που αναφέρεται ανωτέρω και μάλιστα σε μια κωμική – σατυρική σειρά μπορεί να βλάψει τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων είναι υπέρμετρα αυστηρή και μη εύλογη... σε σχέση με το σκοπό του νομοθέτη.» (σελ 4.), η Αρχή αναφέρει ότι έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών αντανακλούν το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, η Αρχή δεν μπορεί να αποδεχθεί ότι ο μέσος λογικός πολίτης και γονέας θεωρεί μια σκηνή εν ψυχρώ δολοφονίας ως οπτικό υλικό κατάλληλο για να παρακολουθούν τα παιδιά.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών (Livingston & Bovill, 1999) και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους (Pine & Nash, 2002). Η επιρροή που μπορεί να ασκήσει στα παιδιά η τηλεόραση, είναι από τα θέματα που έχουν μελετηθεί περισσότερο στις κοινωνικές επιστήμες (Bertrand, 2003:37). Ορισμένες «δίοδοι» που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή της τηλεόρασης είναι πιθανό να παρέχουν ένα χρήσιμο μέσο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους (Παπαθανασόπουλος, 1999: 36).

Οι πλείστες έρευνες που αφορούν στις επιδράσεις της τηλεόρασης στους ανηλίκους καταδεικνύουν συνάφεια μεταξύ τηλεθέασης και εκδήλωσης βίαιης συμπεριφοράς. Τα παιδιά έχουν την τάση να μιμούνται τους χαρακτήρες που βλέπουν στην τηλεόραση (Josephson, 1996) και την επιθετική τους συμπεριφορά (Bandura, Singer, 1961 – Greenford, 2988), θεωρώντας την φαινόμενο αποδεκτό από την κοινωνία (Σεραφετινίδου, 1987). Επιτόπια έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου, επίσης κατέδειξε σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης. Συγκεκριμένα, στα συμπεράσματα αναφέρεται ότι τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1-2 ώρες τηλεόραση την ημέρα, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση. Επιπλέον, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8 μ.μ. και, ακόμα περισσότερο,

μετά τις 11 μ.μ.), καθώς και εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες (Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, 12.10.2002, Πανεπιστήμιο Κύπρου).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Όσον αφορά δε ... παράβαση του Κανονισμού **21(5)**... ο νομοθέτης δεν αποσκοπούσε στον καθορισμό της κατάταξης με ηλικιακά κριτήρια τηλεθέασης ... των προγραμμάτων με ηλικιακά κριτήρια τηλεθέασης.» (σελ.4), η Αρχή αναφέρει στον οργανισμό ότι σκοπός του νομοθέτη είναι να προστατεύσει το κοινό και δη τους ανήλικους από ακατάλληλο οπτικοακουστικό υλικό, ανεξαρτήτως του αν αυτό προβάλλεται στα πλαίσια ενημερωτικής εκπομπής, ντοκιμαντέρ, τηλεοπτικού έργου ή σειράς.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «Άνευ βλάβης και διαζευκτικά για όλους τους λόγους στους οποίους έχω αναφερθεί πιο πάνω... Με επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους ...παράβαση της σχετικής νομοθεσίας» (σελ.4), η Αρχή δεν τους αποδέχεται και παραπέμπει τον οργανισμό στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, όπως αυτά εκτίθενται στη σελίδα 4 της παρούσας απόφασης, ενώ υπενθυμίζει ταυτόχρονα στον οργανισμό ότι η επίμαχη σκηνή προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **κανονισμών 21(5), 21(6), και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Χ.Κ

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 51/2014(2)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 23 Μαΐου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Σπυρούλας Χριστοδούλου, Χρυσουγής Αργυρού και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **6 Απριλίου 2016**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του άρθρου **29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **κανονισμών 21(5), 21(6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

Άρθρο 29(1): *Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.*

Κανονισμός 21(5): *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.*

Κανονισμός 21(6): *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

Κανονισμός 22(1): *Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –*

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **11.4.2016** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε

δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρούσε στην επιβολή κύρωσης.

Ο οργανισμός με επιστολή των Δικηγόρων του κ.κ. Α & Α.Κ. Αιμιλιανίδη και Κ. Κατσαρού, ημερομ. **25.4.2016**, απέστειλε τις θέσεις και τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Η εν λόγω επιστολή, μεταξύ άλλων, υιοθετούσε τους ισχυρισμούς του οργανισμού όπως αυτοί υποβλήθηκαν μέσω αλληλογραφίας ημερομ. **22.12.2014**, και **18.3.2016**. Αντίγραφα των εν λόγω επιστολών επισυνάπτονται ως **Παραρτήματα Α', Β', και Γ'**.

Σχετικά με τις θέσεις και απόψεις του οργανισμού όπως αυτές διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομ. **25.4. 2016**, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «η σεβαστή Αρχή παραγνωρίζει την αναγκαιότητα ύπαρξης σοβαρής βλάβης προκειμένου για στοιχειοθέτηση παράβασης, ως το λεκτικό της Νομοθεσίας», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επισημαίνει ότι, το λεκτικό της Νομοθεσίας και συγκεκριμένα το λεκτικό του Άρθρου 29(1) δεν αναφέρεται απλά στην **ύπαρξη** σοβαρής βλάβης, αλλά και στο **ενδεχόμενο** της σοβαρής βλάβης. Ως εκ τούτου, η Αρχή κατά την εξέταση όλων των ενόπιόν της στοιχείων κρίνει πως μία σκηνή εν ψυχρώ δολοφονίας η οποία μεταδίδεται εντός της οικογενειακής ζώνης ικανοποιεί το λεκτικό του άρθρου 29(1) εφόσον **ενδέχεται** να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του οργανισμού, ότι «η αποκομμένη από την πλοκή θεώρηση παράβασης στηριγμένη αποκλειστικά σε προβολή σκηνών επίσης αφίσταται από το πνεύμα του Νομοθέτη», η Αρχή διαφωνεί. Αφενός γιατί οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 μέχρι 2014 καθώς επίσης οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) αναφέρονται ρητά σε παραβάσεις που λαμβάνουν χώρα σε **σκηνές**. Επομένως οποιαδήποτε αποκοπή σκηνών από την πλοκή χάριν διερεύνησης από την Αρχή είναι καθόλα νόμιμη και θεμιτή. Η Αρχή θα ήθελε να προσθέσει περαιτέρω πως το πνεύμα του Νομοθέτη, κατά τη κρίση της, είναι η αδιαπραγμάτευτη προστασία των ανηλίκων από σκηνές που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξή τους.

Όσον αφορά την απορία του οργανισμού ως προς το «τι συνιστά αδικαιολόγητη και δικαιολογημένη βία εν προκειμένω χωρίς αναφορά στην πλοκή;» και κατά πόσον «υπάρχει δικαιολογημένη βία;» η Αρχή κρίνει πως το κριτήριο σε κάθε περίπτωση είναι ο τρόπος με τον οποίο απεικονίζεται η βία αυτή καθεαυτή. Μία ακραία σκηνή βίας μπορεί να αποδοθεί σκηνοθετικά με τέτοιο τρόπο ώστε να μην ενοχλήσει κανέναν, ενώ ταυτόχρονα να μην επηρεάσει την πλοκή του επεισοδίου. Επί του προκειμένου, η Αρχή κρίνει ότι υπήρχαν πολλοί εναλλακτικοί και σεναριακοί τρόποι να παρουσιαστεί ο φόνος ενός από τους χαρακτήρες της σειράς, αποφεύγοντας την ωμή και ψυχρή απεικόνιση του πυροβολισμού σε ένα επεισόδιο που μεταδίδεται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Σχετικά με τη θέση του οργανισμού ότι «η αυξημένη ευαισθησία της Αρχή δεν μπορεί να αποτελεί τη δικαιολογητική βάση για την επιβολή κυρώσεων που δεν βρίσκουν έρεισμα στο γράμμα και το πνεύμα του Νόμου», η Αρχή τον απορρίπτει κατηγορηματικά. Η Αρχή έχει καταστήσει σαφές ότι η προστασία των ανηλίκων σε προγράμματα που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης αποτελεί πρωταρχική της μέριμνα, η οποία προκύπτει ρητώς τόσο από το άρθρο 29(1) των πιο πάνω Νόμων, όσο και από τον Κανονισμό 21(6) των πιο πάνω Κανονισμών. Επιπλέον, τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά από ακατάλληλο περιεχόμενο προγραμμάτων που μεταδίδονται εντός οικογενειακής ζώνης.

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς που προέβαλε ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του ημερομηνίας **22.12.2014** και οι οποίοι υιοθετούνται στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «Εν πρώτοις αναφέρω ότι με μια απλή ανάγνωσηεύκολα συνάγεται ότι ο σκοπός του νομοθέτη... δεν ήταν να εξισώσει και να ταυτίσει όλες τις ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.. ουσιαστικά ο νομοθέτης αποσκοπεί να προβεί στην θεμελιώδη διάκριση ... Η παράθεση της λέξεως «σοβαρά» δέον όπως της δοθεί σημαίνουσα βαρύτητα, η οποία να είναι ξεκάθαρα επιβλαβής για την υγεία των ανηλίκων ... Εισηγούμαι δε ότι ...πρέπει να ερμηνεύονται βάσει ... της σημερινής πραγματικότητας.» (σελ. 2 & 3), η Αρχή επαναλαμβάνει ότι στην Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν σκηνές βίας, ερωτικές σκηνές, λεκτικό υλικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους,

θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Σκηνές, οι οποίες ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική και την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων απαγορεύονται από τη Νομοθεσία ανεξαρτήτως του μεγέθους «της ζημιάς» που ενδεχομένως να προκαλέσουν σε ένα ανήλικο τηλεθεατή. Σκοπός του νομοθέτη είναι να προστατεύσει τα παιδιά από ακατάλληλο για αυτά οπτικοακουστικό υλικό, είτε αυτό θα βλάψει τη σωματική, την πνευματική και την ηθική ανάπτυξη τους στο μέγιστο είτε στο ελάχιστο. Εν πάση περιπτώσει, στην προκειμένη περίπτωση μια σκηνή εν ψυχρώ δολοφονίας ενός άντρα, εντός οικογενειακής ζώνης, λαμβανομένων υπόψη και των σύγχρονων κοινωνικών αντιλήψεων, δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί μια σκηνή, η οποία ενδέχεται να βλάψει τη σωματική, την πνευματική και την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και μάλιστα σοβαρά.

Το γεγονός ότι η σειρά, παρουσίαζε μεγάλη επιτυχία και τυγχάνει ευρείας αποδοχής από το κοινό, όπως αναφέρεται στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. **22.12.2014** (σελ. 3 & 4), δεν αναιρεί τυχόν παραβάσεις της Νομοθεσίας από μέρος του οργανισμού. Αντίθετα, υποδεικνύει ότι είναι δυνατό περισσότερα παιδιά να εκτίθενται σε τυχόν ζημιογόνες σκηνές.

Η θέση του οργανισμού σχετικά με την εξέταση του επίμαχου επεισοδίου στην ολότητά του και όχι σε σκηνές, έχει ήδη απαντηθεί στην παρούσα απόφαση στη σελίδα **3**.

Όσον αφορά την άποψη του οργανισμού ότι «είναι με τελείως διαφορετική ματιά που ο θεατής βλέπει μια σκηνή ενταγμένη σε ένα πλαίσιο κωμικής μυθοπλασίας από ότι π.χ. σε ένα δελτίο ειδήσεων ή έστω μια ταινία δράσης», η Αρχή σημειώνει πως στο συγκεκριμένο επεισόδιο η εν ψυχρώ δολοφονία δεν έλαβε χώρα εν είδει χιούμορ, αντιθέτως συνέβη σε ιστορία που διαδραματίζεται και εξελίσσεται παράλληλα με την κωμική ιστορία των τριών πρωταγωνιστών, και η οποία δεν χαρακτηρίζεται από κωμικότητα στο σενάριο. Ως εκ τούτου, η Αρχή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σκηνή δεν μπορεί να ιδωθεί κατ' ουδένα λόγο αποσπασματικά από το σύνολο του επεισοδίου. Επιπλέον, οι συγκεκριμένες πρόνοιες της Νομοθεσίας αναφέρονται στα παιδιά, που δεν έχουν την ίδια αντίληψη με τους ενήλικες για το σύνολο της σειράς ή των επιμέρους σκηνών.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δεν αποδέχεται ότι η σκηνή δολοφονίας ενός ανθρώπου μπορεί να ερμηνευθεί ως διακωμώδηση, ως η θέση του οργανισμού.

Αντιθέτως, η Αρχή κρίνει ότι ο πυροβολισμός ενός ανθρώπου από μικρή απόσταση, πληροί τον ορισμό της αδικαιολόγητης βίας όπως αυτή προβλέπεται από το Άρθρο **29(1)** του Νόμου. Εάν ο οργανισμός θεωρεί ότι αυτές οι σκηνές αποτελούν βασικό κορμό ακόμη και μιας κωμικής σειράς και δεν μπορούν να αποφευχθούν, τότε θα πρέπει η σκηνοθετική προσέγγιση να είναι τέτοια, ώστε οποιαδήποτε προβολή βίας να είναι ελάχιστη και δικαιολογημένη στα πλαίσια του σεναρίου.

Σχετικά με τη θέση του οργανισμού ότι η Αρχή στην ερμηνεία του κανόνα δικαίου του άρθρου 29(1), δεν έλαβε υπόψη τις ορθές αρχές του διοικητικού δικαίου και δη την αρχή της αναλογικότητας, η Αρχή θα ήθελε να υπενθυμίσει στον οργανισμό ότι όλες οι αποφάσεις της λαμβάνονται στο πλαίσιο αξιολόγησης όλων των ενόπιόν της στοιχείων, ήτοι τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια της εκάστοτε σκηνής. Στη συγκεκριμένη απόφαση κρίνεται ότι μια εν ψυχρώ δολοφονία δεν θα μπορούσε να παρά να κριθεί ως σκηνή αδικαιολόγητης βίας και κατ' επέκταση, ακατάλληλη για ανηλίκους.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι « η σκηνή που αναφέρεται ανωτέρω και μάλιστα σε μια κωμική – σατυρική σειρά μπορεί να βλάψει τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων είναι υπέρμετρα αυστηρή και μη εύλογη... σε σχέση με το σκοπό του νομοθέτη.» (σελ 4.), η Αρχή αναφέρει ότι έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών αντανακλούν το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, η Αρχή δεν μπορεί να αποδεχθεί ότι ο μέσος λογικός πολίτης και γονέας θεωρεί μια σκηνή εν ψυχρώ δολοφονίας ως οπτικό υλικό κατάλληλο για να το παρακολουθούν τα παιδιά.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών (Livingston & Bovill, 1999) και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους (Pine & Nash, 2002). Η επιρροή

που μπορεί να ασκήσει στα παιδιά η τηλεόραση, είναι από τα θέματα που έχουν μελετηθεί περισσότερο στις κοινωνικές επιστήμες (Bertrand, 2003:37). Ορισμένες «δίοδοι» που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή της τηλεόρασης είναι πιθανό να παρέχουν ένα χρήσιμο μέσο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους (Παπαθανασόπουλος, 1999: 36).

Οι πλείστες έρευνες που αφορούν στις επιδράσεις της τηλεόρασης στους ανηλίκους καταδεικνύουν συνάφεια μεταξύ τηλεθέασης και εκδήλωσης βίαιης συμπεριφοράς. Τα παιδιά έχουν την τάση να μιμούνται τους χαρακτήρες που βλέπουν στην τηλεόραση (Josephson, 1996) και την επιθετική τους συμπεριφορά (Bandura, Singer, 1961 – Greenford, 2988), θεωρώντας την φαινόμενο αποδεκτό από την κοινωνία (Σεραφετινίδου, 1987). Επιτόπια έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου, επίσης κατέδειξε σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης. Συγκεκριμένα, στα συμπεράσματα αναφέρεται ότι τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1-2 ώρες τηλεόραση την ημέρα, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση. Επιπλέον, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8 μ.μ. και, ακόμα περισσότερο, μετά τις 11 μ.μ.), καθώς και εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες (Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, 12.10.2002, Πανεπιστήμιο Κύπρου).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Όσον αφορά δε ... παράβαση του Κανονισμού 21(5)... ο νομοθέτης δεν αποσκοπούσε στον καθορισμό της κατάταξης με ηλικιακά κριτήρια τηλεθέασης ... των προγραμμάτων με ηλικιακά κριτήρια τηλεθέασης.» (σελ.4), η Αρχή αναφέρει στον οργανισμό ότι σκοπός του νομοθέτη είναι να προστατεύσει το κοινό και δη τους ανήλικους από ακατάλληλο οπτικοακουστικό υλικό, ανεξαρτήτως του αν αυτό προβάλλεται στα πλαίσια ενημερωτικής εκπομπής, ντοκιμαντέρ, τηλεοπτικού έργου ή σειράς.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «Άνευ βλάβης και διαζευκτικά για όλους τους λόγους στους οποίους έχω αναφερθεί πιο πάνω... Με επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους ... παράβαση της σχετικής νομοθεσίας» (σελ.4), η Αρχή δεν τους αποδέχεται και παραπέμπει τον οργανισμό στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, ενώ υπενθυμίζει ταυτόχρονα στον οργανισμό ότι η επίμαχη σκηνή προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπια στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό τις εξής κυρώσεις:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **18.10.2014**, το διοικητικό πρόστιμο των **€500** ως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του άρθρου **29(1) (υποστοιχείο 1)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014, το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(5) (υποστοιχείο 2)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Σύστασης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(6) (υποστοιχείο 3)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Σύστασης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **22(1) (υποστοιχείο 4)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιανδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 2** στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΧΚ